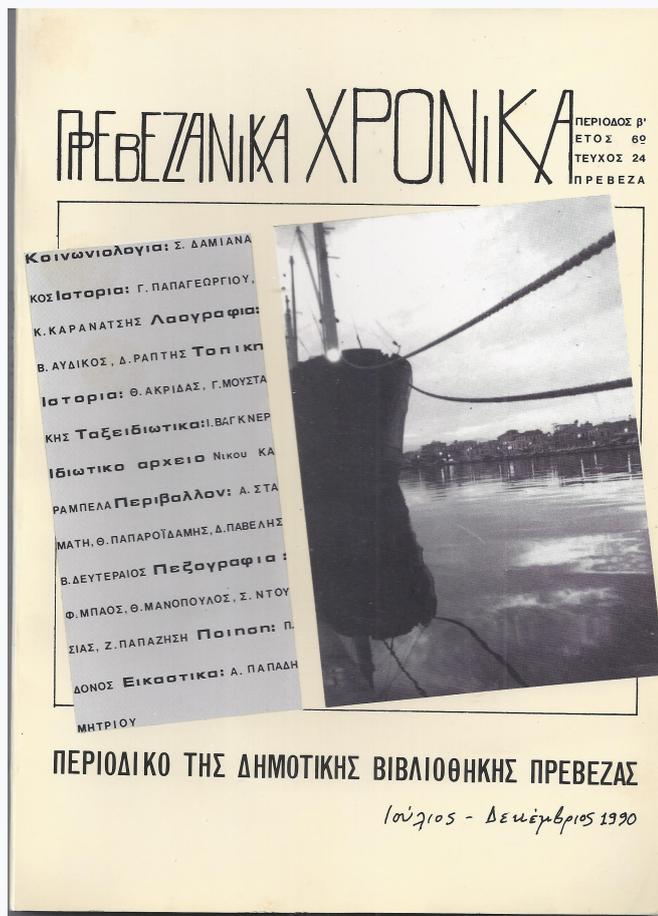

Πρεβεζάνικα Χρονικά

Αρ. 24 (1990)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 24 (1990)

Δημοτικά τραγούδια περιοχής Φαναρίου Πρέβεζας

Δημήτριος Ράπτης

doi: [10.12681/prch.39673](https://doi.org/10.12681/prch.39673)

Copyright © 2024, Δημήτριος Ράπτης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Ράπτης Δ. (2025). Δημοτικά τραγούδια περιοχής Φαναρίου Πρέβεζας: (μέρος Β'). *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, (24), 95–105. <https://doi.org/10.12681/prch.39673>

Δημήτριος Ελ. Ράπτης
Φιλολόγος - Διδάκτορας Λαογραφίας

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΦΑΝΑΡΙΟΥ ΠΡΕΒΕΖΑΣ (*)

Η Περγιανιώ

Περγιανιώτικος χορός, Περγιανές χορεύανε
και στη μέση απ' το χορό χόρευε μια Περγιανιώ
κι ήταν ο άντρας της εκεί και του κακοφάνηκε.

- Άντρα μου, κακάντρα μου, μη σου κακοφαίνεται,
τα παπούτσια που φοράω δε μου τα 'φερε εσύ,
μου τα 'φερε ένας Περγιανός, ο Γιάννος ο Περατιανός.

Η Χάιδω απ' το Πόποβο

'Επεσε ο ήλιος στα βουνά και καίει τα λιθάρια
κι η Χάιδω μ' απ' το Πόποβο μαραίνει παλικάρια.

- Σκούντρα να σου 'ρθει, Χάιδω μου
που χάλασες πέντε χωριά, πέντε κεφαλοχώρια,
που χάλασες, Χάιδω μ', τ'αδέρφια σου, τα πέντε παλικάρια.

Η ψεύτικη αγάπη

Το μυστικό που μ' έκανε σαν το κερι να λιώσω,
ήρθε ο καιρός, μανούλα μου, να σου το φανερώσω.
Μια μαυρομάτα βρέθηκε ένα πρωί μπροστά μου
και μ' ένα της χαμόγελο μου πήρε την καρδιά μου.
Με την ελπίδα, μάνα μου, περνούσα τη ζωή μου,
μια μέρα να την έκανα παντοτινά δική μου,
μα εκείνη ψεύτρα ήτανε και γέλαγε με μένα
κι ένα πρωί, μανούλα μου, έφυγε για τ'άξένα.

Ο βασιλιάς και οι τρεις κοπέλες

Γαρουφαλιά μου πράσινη, πότε θα κοκκινίσεις
να κόψω ένα γαρύφαλλο, να κάνω προκοιλίτσα,
να προκαλώ τη θάλασσα, ν' αράξουν τα καϊκια.
'Ένα καϊκι άραξε στου βασιλιά την πόρτα,
ο βασιλιάς δεν είναι εκεί, μόνο τα τρία κορίτσια,
η μια κεντάει τον ουρανό κι άλλη το φεγγάρι
κι η τρίτη η μικρότερη κεντάει το μαξιλάρι,
να κάτσει ο βασιλιάς ψηλά να του περάσει η ζάλη.

(*) Συνέχεια από το προηγούμενο

Η δοκιμασία της αγάπης

Έχω τώρα πέντε χρόνους, όλο βάσανα και πόνους,
αγαπώ μια παντρεμένη(1), μου 'χει την καρδιά καμένη,
πώς να κάνω να τη γελάσω, το χεράκι της να πιάσω;
Με ορμήνεψε μια θεία της, μια πρωτοξαδέρφισά της.
- Στο χορό όπου χορεύει, σύρε πιασ' την απ' το χέρι,
αν τη δεις να πάρει πέτρα, παρ' τα ρούχα και σκαπέτα,
αν τη δεις να κοκκινίσει, πάλι εσένα θ' αγαπήσει.

Ο θάνατος του ερωτευμένου *

Η ώρα που σ'αγάπησα ήταν καταραμένη
και πέφτω ο μαύρος σ' αρρωσιά, σε κίνδυνο μεγάλο,
να 'ρθείς, αγαπημένη μου, στο σπίτι δίχως άλλο.
'Αμα θα μπεις στο σπίτι μου, μην κρύψεις τον καημό σου
και ρώτα τη манούλα μου: «κυρά τί κάνει ο γιος σου;»
κι αυτήνα θα σ' αποκριθεί με την καρδιά καμένη.
- Νάτος ο γιος μου κάθεται ψηλά στο κρεββατάκι,
εσύ τον εσακάτεψες με τη δική σου αγάπη.

.....
- Κι όταν θα με περάσουνε μπροστά στη γειτονιά σου,
για βγάλε μια κακιά φωνή και τράβα τα μαλλιά σου.
Κι όταν θα με περάσουνε στις εκκλησιάς την πόρτα,
για βγάλε μια κακιά φωνή να μαραθούν τα χόρτα.

.....
Κι όταν θα μ' αποθέσουνε στις εκκλησιάς τη μέση,
για βγάλε μια κακή φωνή να ραγιστεί να πέσει.
Κι όταν θα δεις και τον παπά να βάλει το πετραχειλί,
σκύψε, αγαπημένη μου, και φίλα με στα χείλη.

Η κακοπαντρεμένη

Σαράντα πέντε λεμονιές στον άμμο φυτεμένες,
νερό τρέχει στη ρίζα τους κι αυτές μαραγκιασμένες,
έτσι είναι οι ανύπαντρες κι οι κακοπαντρεμένες
και μια μικρή μικρούτσικη, μια κακοπαντρεμένη,
έχει τον άντρα άρρωστο, βαριά για να πεθάνει,
γυρεύει γάλα απο λαγό, τυρί απο αγριογίδι.
'Όσο ν' ανέβει τα βουνά, να κατεβεί στους κάμπους,
να φκιάξει στρούγκα του λαγού, στρούγκα των αγριογίδων,
ο άντρας της επέθανε, τον βρήκε πεθαμένο
και βάζει η μαύρη τις φωνές, βάζει τα μοιρολόγια.

(1) Σ' άλλες παραλλαγές από Φανάρι η γυναίκα παρομοιάζεται με χελιδόνη. Βλ. παραλλαγή: Βασική βιβλιοθήκη, τ. Β' 47, σ.42, Μ.Περάνθη, ό.π., σ. 606.

Το δίπλωμα των προικιών της νύφης

(α)

Σήμερα, μάνα μ', δεν μπορώ, εβάρυνε η καρδιά μου,
 Τι σου 'κανα, μανούλα μου, και μου χωρί(ζ)εις τα ρούχα μου;
 - 'Ηρθε ο καιρός σου, κόρη μου, τα ρούχα να διπλώσεις,
 με την ευχή μου, κόρη μου, καλά να πας στο σπίτι,
 να βρεις καινούργια γονικά, κουνιάδες και κουνιάδους,
 να βρεις γειτόνους χωριανούς την πόρτα να σ' ανοίγουν
 και στο πλευρό σου νά 'ρχονται, αν τύχει κακιά η ώρα.
 -'Έλα, μανούλα μου, γλυκιά και δος μου τα προκιά μου,
 τ' άσπρα, τα μεταξωτά, με τα χρυσά κεντίδια,
 την κεντητή μου την ποδιά και τα χρυσαφικά μου

(β)

Κοιμάται ο ήλιος στα βουνά, κοιμάται μέσ' στα χιόνια,
 κοιμάται κι η αγάπη μου σε παρδαλά σεντόνια,
 της στέλνω χαιρετίσματα μ' ένα περιστεράκι.

(γ)

Διπλώστε τα προικιά καλά, γιατί περνάμε από χωριά,
 γιατί περνάμε από χωριά, θα μας γελάσουν τα προικιά,
 διπλώστε τα προικιά καλά, μην τα γελάσει η πεθερά.

(δ)

Ευχήσου με, μανούλα μου, τα ρούχα να διπλώσω.
 - Ευχή νά 'χεις, παιδάκι μου, τα ρούχα να διπλώσεις
 και στο καινούργιο σπίτι σου για πάντα να ριζώσεις
 (εδώ συνεχίζονται οι ευχές των καλεσμένων)
 - Μάνα μου, τα λουλούδια μου συχνά να τα ποτίζεις,
 όπως τα πότιζα κι εγώ έτσι να τα δροσίζεις.

(ε)

Πέρα σε κείνο το βουνό και στις κοντοραχούλες,
 αμάξι εροβόλαγε στ' ασήμι φορτωμένο,
 στ' ασήμι και στο μάλαμα και στο μαργαριτάρι,
 λαφίνες τρεις το τράβαγαν και τρία παλικάρια.
 - Τραβάτε, παλικάρια μου, στα πράσινα λιβάδια,
 εκεί θα ξεφορτώσουμε, θα κάνουμε το γιό μας,
 θα φάνε οι μούλες μας ταή και τ' άλογα κριθάρι
 και μεϊς θα ξαποστάσουμε, θα πάρουμε ανάσα.

Στα προζύμια

(Την Τρίτη, πριν από το γάμο, στο σπίτι του γαμπρού και την Τετάρτη ότης νύφης ανάπιαναν τα προζύμια για το ψωμί του γάμου. Τα κόσκινα έπρεπε να είναι πυκνά, για να γίνει καλό κοσκίνισμα).

(α)

Δασιά-δασιά είναι τα κόσκινα κι αφράτα τα προζύμια,
ζυμώστε νιες, ζυμώστε νιοι, την κ(ου)λούρα να χαρούμε,
να φκιάσει η νύφη το ψωμί, να φαν οι καλεσμένοι,
να φάει το συμπεθεριακό που θα βρεθεί στο γάμο.

(β)

- Ευχήσου με, πατέρα μου, τώρα στα πρώτα κόσκινα.
- Με την ευχή, παιδάκι μου, καλά να γίνει ο γάμος.
- Ευχήσου με, μανούλα μου, τώρα στα πρώτα κόσκινα.
- Με την ευχή, παιδάκι μου, τώρα στα πρώτα κόσκινα.
- Ευχήστε με, αδελφάκια μου, τώρα στα πρώτα κόσκινα.
- Με την ευχή, αδελφούλα μας, τώρα στα πρώτα κόσκινα.
- Ευχήστε με, ξαδέρφια μου, τώρα στα πρώτα κόσκινα.
- Με την ευχή ξαδέρφη(ε) μας τώρα στα πρώτα κόσκινα.
- Ευχήστε με, βρε χωριανοί και όλα τα βιλαέτια.
- Με την ευχή νυφούλα μας (γαμπρούλη μας) τώρα στα πρώτα κόσκινα.

(γ)

Ποιός τη φκιάνει αυτή την κ(ου)λούρα και τη ροδοκοκκινίζει,
μήλα, ρόιδα τη γεμίζει;

Ο πατέρας μου τη φκιάνει και τη ροδοκοκκινίζει,
μήλα, ρόιδα τη γεμίζει.

Η μανούλα μου τη φκιάνει... κ.λπ.

Τ' αδελφάκια μου τη φκιάνουν...κ.λπ.

Το ξύρισμα του γαμπρού

Σήμερα νιος ξυρίζεται, σήμερα μπαρμπερίζεται.

Γαμπρέ μ', σου πρέπει ξύρισμα, με γειά σου με χαρά σου
και στα γεννησούρια σου με γιο, να χαίρεται η καρδιά σου.

Για σπούδιαξε, μπαρμπέρη μου, για σπούδιαξε τα χέρια σου,
για σπούδιαξε, μπαρμπέρη μου, για σπούδιαξε τα χέρια σου,
γιατί έχω δρόμο μακρινό, γιοφύρια να περάσω εγώ.

Η νύφη στο νυφικό κάθισμα

Εις το σκαμνί που κάθησες, ξηρά ήτανε τα ξύλα,
 κι από την ομορφάδα σου ανθούν και βγάζουνε και φύλλα,
 όταν σ' εγέννα η μάνα σου, είχαν τ' αλάφια σκόλη
 και σου 'δωκαν την ομορφιά οι δώδεκα αποστόλοι.
 Απ' όλα τ' άστρια τ' ουρανού ένα είν' οπού σου μοιάζει,
 ένα που βγαίνει την αυγή, όταν γλυκοχαράζει.
 Αγγέλοι από τους ουραμούς με προσταγή Κυρίου,
 κατέβηκαν και σου 'δωκαν τη λάμψη του ηλίου.
 Έχεις μαλλιά τ' Αβεσαλώμ, του Ιωσήφ τα κάλλη,
 καλότυχος, καλόμοιρος ο νιος που θα σε πάρει,
 χαρά στη μάνα του γαμπρού, την πεθερά της νύφης,
 οπ' έκανε τέτοιο υγιό, ζευγάρι τέτοιας νύφης.
 Ποιός ήταν ο προξενητής που νά 'χε φάει κανέλα,
 π' αντάμωσε χρυσόν αητό με τέτοια περισσότερα.

Οι φυλαχτάδες (2)

Φυλαχτάδες, κορσεφτάδες σας επήραμαν τη νύφη,
 σας επήραμαν τη νύφη, σας χαλάσαμεν το σπίτι.
 'Ηρθατ' έξι, φεύγουν πέντε και τη νύφη την κρατάμε,
 για να στρώνει, να ξεστρώνει του καλού γαμπρού κρεβάτι.
 Πάμε, νουνέ, να φύγουμε, προτού να μας το πούνε,
 ενύσταξαν τα νιόγαμπρα θέλουν να κοιμηθούνε.
 Στο καλό, καλέ μας νούνε, και στο σπίτι σου θα 'ρθούμε
 και θα φάμε και θα πιούμε και σε γιους σου με χαρές.

Πουλάκι που 'χα στο κλουβί, το 'χα ημερωμένο,
 το τάιζα με ζάχαρη, το πότιζα με μόσχο,
 κι από το μόσχο τον πολύ κι από τη μυρουδιά του,
 μου ρά(γ)ισε το κλουβί και μού 'φυγε τ' αηδόνι
 κι εγώ το παρατήρησα από το παραθύρι.
 Μηδέ σε πέτρα στάθηκε, μηδέ σ' ελιάς κλωνάρι,
 μόνο πάει κι ακούμπησε στις εκκλησίας τη μάντρα.

(2) Αφού τελείωναν τα «στέφανα» στο γάμο, μερικοί συγγενείς της νύφης, πάντα μονός αριθμός, ακολουθούσαν τη νύφη με σκοπό να την προστατέψουν, ιδιαίτερα την πρώτη βραδιά.

Παρασκευή σε κάλεσα, Σαββάτο περιμένω,
το μεσημέρι Κυριακής τραπέζι σου 'χω 'τομασμένο,
σου 'χω το γιόμα ζάχαρη, το δείπνο με το μέλι,
να κράξω όλο το σόι σου κι όλη τη δικουσία σου,
νά 'ρθεις να γιοματίσεις, να φάτε και να πιείτε
και τη Δευτέρα το πρωί θα σας ξεπροβοδίσουμε.

Ακολουθούν αυτοσχέδιοι στίχοι:

Θα σας δώσουμε τον ήλιο, το φεγγάρι,
τον ήλιο για τη μέρα και το φεγγάρι για τη νύχτα.
Θα σας δώσουμε και τον Αυγερινό για το πρωί και τη δροσιά.

Μέσ' στις Σμυρνιάς το διάσελο, κοιμάται ένα τριαντάφυλλο,
κοιμάται κι ονειρεύεται κι είδε πως παντρεύεται,
είδε σε πύργο ανέβαινε, σε περιβόλι έμπαινε, σε δυό ποτάμια με νερό
- Ο πύργος είναι ο άντρας σου, το περιβόλι ο γάμος σου,
τα δυο ποτάμια με νερό είναι το συμπεθεριακό.
- Μάνα μ' δεν μου το 'ξήγησες καλά, τ' όνειρο πού 'δα ψες αργά,
ο πύργος είναι η κάσα μου, το περιβόλι ο τάφος μου,
Τα δυο ποτάμια με νερό είναι ο παπάς με το νεκρό.

Η τύχη 'ήτανε κακιά για να μας ξεχωρίσει,
εγώ πεθαίνω, Γιάννη μου, και πίσω δε γυρνάω,
κοίτα τα μικροπαίδια μας να μην τα τυραννάνε.
'Ενα Σαββάτο απόγιομα ήταν κακιά η ώρα,
τη Βαγγελίνα βάλανε στις μαύρης γης το χώμα.
- Ξύπνα, καημένη Βαγγελιώ, από το μαύρο χώμα,
να δεις τα μικροπαίδια σου σε κλαίνε ακόμα τώρα.

Γης, μωρ' μαύρη γης, αραχνιασμένο χώμα,
αυτόν τον νιο που έρχεται, να τον καλοδεχτείτε,
γαρούφαλο να του κρατάς, μόσχο να του μυρίζεις,
αχ! μωρ' γης, μωρ' μαύρη γης, αραχνιασμένο χώμα,
δεν είσαι μάνα με καημό ούτε αδερφή με πόνο,
σαράντα μέρες τους κρατάς, γαρούφαλο τους δίνεις,
από σαράντα και μπροστά, πάνεις και τους γκρεμίζεις,
γκρεμάς του νιούνε τα μαλλιά, μελαχρινού τα γένεια,
χαλάς μεσούλες όμορφες, που σέρνουν τις αρμάθες,
χαλάς πλατούλες όμορφες που σέρνουν τα ντουφέκια.

Γιατί είναι μαύρα τα βουνά κι οι κάμποι παχνιασμένοι,
σήμερα ο Χάρος πέρασε με τους αποθαμένους,
βάζει τους νιους από μπροστά, τη γεροντιά από πίσω
και τα παιδάκια τα μικρά στη σέλα κρεμασμένα
κι αυτοί(νε) κοντοστέκονται κι όλο πίσω τηράνε.

- Για στάσου, Χάρε μ', να σου πω, στάσου να σου διηγηθούμε,
να μας περάσεις από χωριό και από κρύες βρύσες,
για να νιφτούν οι άνιφτοι, να πιουν οι διψασμένοι
και τα παιδάκια τα μικρά να φκιάξουν τη μελάνη,
να 'ρθουν καλοί τσομπαναραίοι να πλύνουν τις καρδάρες,
να 'ρθουν κι οι λαβωμένοι να πλύνουν τις πληγές τους.
- Δε σας περάω από χωριό μηδέ από κρύες βρύσες,
έρχονται οι μάνες των παιδιών, γνωρίζουν τα παιδιά τους
και τα κακά τ' αντρόγυνα, δεν καλοχωρίζουν,
έρχονται αδελφούλες για νερό, γνωρίζουνε τ' αδέρφια,
βάζουν οι μαύρες τις φωνές, βάζουν τα μοιρολόγια,
γιατί τ' αδέρφια είν' η χαρά και τα παιδιά καμάρι
και το καλό τ' αντρόγυνο ένας μεγάλος ίσκιος.

Τάξε του Χάρου μάλαμα της Χαρισιάς ασήμι,
για να μ' αφήνουν να 'ρχομαι δυο-τρεις φορές το χρόνο,
τις Αποκριές και τη Λαμπρή, το Μάη στα πανηγύρια,
τις Αποκριές να χιόνιζε και τη Λαμπρή να βρέχει
και την ημέρα του Μαγιού να ρίχνει όλο χαλάζι,
για να μη γένει μάζωξη, μη γένει χασομέρι.

Τί είχες, δέντρο μ', κι έπεσες, τί είχες και ξεκλωνίσκες,
εμείς καλά σε είχαμε στην αυλή, ίσκιο μπροστά στην πόρτα,
εμείς σε ποτίζαμε χειμώνα καλοκαίρι με μόσχο,
τί είχες, δέντρο μ', κι έπεσες, τί είχες και ξεκλωνίσκες;
- Από το μόσχο τον πολύ και από τη μυρουδιά του
μου σάπισαν οι ρίζες μου, σωριάστηκε το κορμί μου.

Κόρη μου, σε κλειδώσανε κάτω στην Αλησμόνη,
που στο 'μπα δίνουν τα κλειδιά, στο έβγα δεν τα δίνουν
και στο μπαινοξανάβγεμα σφιχτά σε μανταλώνουν,
που η κόρη μάνας δε μιλεί, μηδέ στην κόρη η μάνα,
μηδέ τα τέκνα στους γονιούς, μηδέ οι γονιοί στα τέκνα
κι ο βασιλιάς ακόμα εκεί μ' όλους μας είναι ίσια,
εκεί 'ν' τα σπίτια σκοτεινά, οι τοίχοι 'ραχνιαμένοι,
εκεί μεγάλοι και μικροί είναι ανακατεμένοι.

- Σάλιω, Σάλιω μόνι Σαλιούσε
τι μόνι ζόγκ μόνι ταλαντούσε,
Σάλιω ωχ! Του μπλίφτ ντέρα
ώχ! με ντρίζα εδέ με φέρα.

- Μ' τργκόει μπαμπάη με στιέρα
ου χαρόβα εδέ φιέτα
Κουρ ου γκρέτσ στιέρα σ' γκέτα
ψε χαρόβα εδέ φιέτα.

μετάφραση

- Ευθαλία, Ευθαλία, μωρ' Ευθαλίτσα,
εσύ μωρή πουλί, πουλί, μωρή χελιδόνι,
Ευθαλία να σου κλείσει η πόρτα
με αγκάθια και με βάτα.

- Μ' έστειλε ο μπαμπάς στα πρόβατα,
εγώ ξέχασα και κομήθηκα.

Χάιντε γκα κα ντάλε βάλεν μόνι σιζέζ,
Χάιντε γκα κα ντάλε βάλεν τι μόνι βετουλζέζ,
Σε να γκρίχεντ πλιούχουρι μόνι σιζέζ,
Σε να γκρίχεντ πλιούχουρι τι μόνι βετουλζέζ,
Ψε να πλουχουρόν κουπούτσετ μόνι σιζέζ,
Ψε να πλουχουρόν κουπούτσετ τι μόνι βετουλζέζ

μετάφραση

Άιντε από σιγά-σιγά το χορό, εσύ μαυρομάτα,
άιντε από σιγά-σιγά το χορό, εσύ μαυροφρύδα,
γιατί σηκώνεται σκόνη, εσύ μαυρομάτα,
γιατί σηκώνεται σκόνη, εσύ μαυροφρύδα,
γιατί μας σκονίζει τα παπούτσια, εσύ μαυρομάτα,
γιατί μας σκονίζει τα παπούτσια, εσύ μαυροφρύδα.

Να για ντέρα μέ κρκέλε,
άιντε χιν ε ντελ νη περιστέρε,
άιντε περιστέρα είμαι τι,
παραθύρεν μος ε μπλί,
άιντε σε το βιν πρ' μ ατί,
τ' λαφόσεμι τ' ντι.

Όι κντόν μπιρμπίλι φέρ μ' φέρ,
Χάιντε γκιάσμ μπούζτ νη χερ.

μετάφραση

Σ' αυτήν την πόρτα με το χερούλι,
άιντε μπαίνει και βγαίνει ένα περιστέρι,
άιντε, περιστέρι μου, εσύ

το παράθυρο μην το κλείσεις,
 άιντε γιατί θα 'ρθω το βράδυ εκεί,
 να κουβεντιάσουμε τα δυό.
 όταν θα κελαηδήσει τ' αηδόνι
 αγκάθι σ' αγκάθι,
 έλα να ενώσουμε τα χείλη μια φορά.

Νανούρισμα

Φύσα αεράκι δροσερό μεσ' των δεντρών τα φύλλα,
 πάρε τα ρόδα των ανθών και απ' τη μηλιά τα μήλα,
 και φέρτα στο παιδάκι μου, ιδέστε και πως κάνει
 ήσυχο νάνι-νάνι.
 Άνοιξε, νυχτολούλουδο, άνοιξε και μην κλείσεις,
 την όμορφή σου μυρουδιά, ώσπου να τήνε χύσεις,
 για ιδέστε και πως κάνει, ήσυχο νάνι-νάνι.
 Νάνι και νάνι, νάνι του όσο να 'ρθει η μανούλα του,
 από το δαφνότοπο κι από την κρούβρυση,
 θα μας φέρει λούλουδα, λούλουδα τριαντάφυλλα
 και μοσχογαρούφαλα.

Μερικά δίστιχα

Μωρή Μακεδονία με τα γιοφύρια σου,
 χάθηκαν παλικάρια για τα χατήρια σου.

Η ήρα μεσ' στο στιάρι κι η πέτρα στη φακή,
 κορίτσι φιλημένο δεν κάνει προκοπή.

Ο ήλιος βασιλεύει μέσα στα ρέματα
 κι εγώ θα σε πάρω, δε λέω ψέματα.

Ο ήλιος βασιλεύει μέσα στα κτήματα
 κι εγώ θα σε πάρω με φοβερήματα.

Στη θάλασσα θα πέσω μέσα στα κύματα,
 να πιάσω την ποδιά σου με τα κεντήματα.

Έλα - έλα όπως είσαι,
 τη φωτιά μου έλα σβήσε.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πρέπει στο σημείο αυτό να σημειώσω ότι, εξαιτίας του περιορισμένου χώρου, στη Συλλογή αυτή έγινε μια επιλογή των τραγουδιών από όσα συγκέντρωσα. Ο αριθμός τους είναι μεγάλος, μια και το ραδιόφωνο, η τηλεόραση, το μαγνητόφωνο, το πικ-απ και γενικότερα η ευκολότερη επικοινωνία των ανθρώπων - ιδιαίτερα στα μεταπολεμικά χρόνια - τους επιτρέπει όχι μόνο να γνωρίζουν αλλά και να μαθαίνουν και να διατηρούν τραγουδώντας τα στην καθημερινή τους ζωή. Θεωρώ, λοιπόν, σκόπιμο να σημειώσω τους τίτλους ή τον πρώτο στίχο απ' αυτά τα τραγούδια, που ακούγονται σήμερα στο Φανάρι της Πρέβεζας αλλά δεν συμπεριλαμβάνονται, όπως προανέφερα, σ' αυτή τη Συλλογή:

Σε τούτη την τάβλα πού 'μαστε..., Στον 'Αδη θα κατέβω..., Αυτά τα μάτια σ', Δήμω μ',..., Ανάθεμα ποιός μου 'ρίξε τα μάγια στο πηγάδι..., Μάνα με κακοπάντρεψες και μ' έδωσες στους κάμπους..., 'Ενας πασάς ροβόλαγε σε βουλγαρένιο κάμπο..., Για σένανε, Δροσούλα μου, με βάλανε στο κάστρο..., Αυτό τ' αστρί το λαμπερό..., Δεν ήρθαμε για φαί, για πειεί..., Σαν αποθάνω θάψτε με..., 'Ενα μικρό μικρούτσικο μικρό στη σαρμανίτσα..., Μια κακιά γειτόνισα..., Στου παππά τα μπαλκονάκια..., Πράσινο μαντίλι..., Κόκκινη ποδιά..., Απάνω στην τριανταφυλλιά φκιάχνει η πέρδικα φωλιά..., Κουμπάρε που στεφάνωσες τα δυο τα κυπαρίσσια..., Κινήσαν τα καράβια τα Ζαγοριανά..., Μαύρα μου χελιδόνια κι άσπρα μου πουλιά..., Μαύρα μάτια και μεγάλα..., Το φεγγάρι κάνει κύκλο..., Δέλβινο και τζαμουριά..., Ο Γεροτσέλιγκας..., Κάτω στο νερό στ' αυλάκι..., Σαν πήρα τον κατήφορο..., Ωραία πού 'ναι η νύφη μας..., Εμπάτε αγόρια στο χορό..., Ο καημός της Ξενιτιάς, Τα ντέρπια του ορφανού, Η Λουλουδάω, Οι τρεις λυγερές, Η ομορφιά της Βασίλως, Το ξύρισμα του γαμπρού, Στο γαμπρό, Ξύπνα περδικομάτα μ', Ο εξαπατημένος γαμπρός.

Θεωρώ επίσης υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω κι όσους συνέβαλαν μ' οποιοδήποτε τρόπο στη συλλογή των τραγουδιών. Ιδιαίτερα τους καθηγητές του Λυκείου Καναλακίου, Γρηγόρη Ζάκκα και Λευτέρη Νικολάου, γιατί πρόθυμα πάντα έδιναν κάθε απαραίτητη πληροφορία για την περιοχή. Ακόμα τους : Ανδρέου Αρτ., Ανδρέου Αρχόντω, Αντωνίου Σωτ., Βασιλάκη Αφρ., Γάκη Νικολ., Γκιωμάση Γεωργ., Γκιωμάση Μαγδαλ., Δημητρίου Βασίλ., Δημητρίου Γεώργ., Δημητρίου Δημ., Ευθυμίου Βαρβ., Ευθυμίου Φαν., Ζιάκα Αικ., Ζιάκα Δημ., Ζιάκα Χρήστ., Θεολόγου Γεώργ., Ιωάννου Σπ., Καούρη Δημ., Κόντο Κων/νο, Κωλέτση Αναστάσ., Κωλέτση Λάζαρ., Κωλέτση Βασίλ., Κώτση Παρασκ., Κώτση Γεωργ., Λιολιούση Δάφν., Μάρη Ελ., Μπάκο Δημ., Μπόχτη Ανδρ., Νάνο Βασίλ., Ντάγκα Αγγελ., Ντούσκο Σωτ., Νάνου Μαρ., Νάνο Ευάγγελ., Ντούσκο Θωμ., Σμπόνια Κων/να, Τζίμα Ιωάν., Φιλίππου Ανθούλα, Μάρκου Αγγελική, Κωστή Νικόλαο.

Λεξιλόγιο

αναπιάνω = ζυμώνω
 αντάρα = ομίχλη
 απόσκια = ίσκια
 αράδα = σειρά
 βλάμης = αδελφοποιτός, φίλος
 γιόμα = μεσημέρι
 καρτερώ = περιμένω
 κουρνιάζω = κοιμάμαι
 κουφάρι = νεκρό σώμα, πτώμα
 λειψός = λείψανο
 λημέρι = καταφύγιο κλεφτών
 λημεριάζω = μένω σε λημέρι
 λιανολίθαρα = μικρές πέτρες
 μάζωξη = συγκέντρωση
 μανταλώνω = ασφαλίζω με μάνταλο
 μαύρος = το άλογο
 μαχαλάς = γειτονιά
 μούλα = θηλυκό άλογο
 μπαρμπερίζομαι = στολίζομαι
 νιότισσα = νέα γυναίκα

ντέρτι = καημός
 Ξάι = ό,τι παίρνει ο μυλωνάς για φόρο
 ορμηνεύω = συμβουλευώ
 πάλα = σπαθί κυρτό και πλατύ
 παλάσκα = θήκη των στρατιωτών
 πάντα = η άκρη
 πασπάλη = πολύ λεπτό αλεύρι
 πασπαλιάρης = ο μυλωνάς
 πλεξούδια = τα σύνεργα για τις πλεξούδες
 σάβανό = άσπρο, λινό ύφασμα για το νεκρό
 σκαπέτα = φύγε
 σκούντρα = σπρώξε με βίαιο τρόπο
 ταή = τροφή για τα ζώα
 τάσι = μεταλλικό κύπελλο
 τηράω = κοιτώ, παρατηρώ
 χαμπέρι = είδηση, νέο
 ψίκι = νυφική συνοδεία, πομπή

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ
 ΣΤΑ Πρεβεζάνικα
 Χρονικά

